

Дейност на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци в България през 2008 година

През 2008 година в 146 предприятия са преработени 61,4 хил. тона пресни плодове и 103,0 хил. тона зеленчуци.

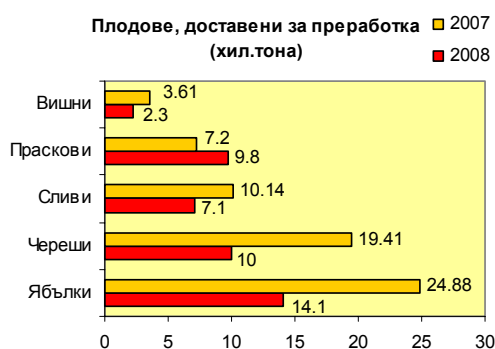
С най-голям дял от преработените плодове са ябълките – 23%, следват черешите – 16%, прасковите – 16%, кайсии – 15% и сливите с 11%. Произведена е 82 хил. тона готова продукция от плодове. Концентратите и соковете представляват 48% от тази продукция, консервите – 21%, а замразените продукти – 15%. От готовата плодова продукция 34% е за износ.

От преработените зеленчуци делът на пипера е 31%, а на доматиите – 24%. От 106.5 хил. тона готова зеленчукова продукция (вкл. от гъби и от картофи) 56% са консерви, 26% – замразени зеленчуци. За износ е предназначена почти 40% от готовата зеленчукова продукция.

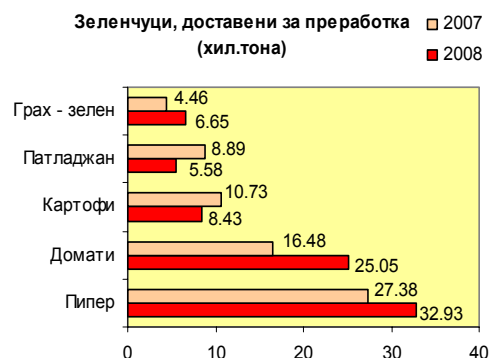
През 2008 година 14 нови предприятия са преработвали плодове и зеленчуци, а 12 са прекратили дейността си. Предприятия от този сектор на хранително-вкусовата промишленост има в 26 от административните области.

Като търговски дружества са регистрирани 83% от предприятията, преработващи плодове и зеленчуци, 14% са еднолични търговци, а 3% са кооперации.

Графика 1

Графика 2

Източник: МЗХ, дирекция "Агостатистика" – Наблюдение на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци през 2008 г.

При разглеждане на настоящата публикация е необходимо да се има в предвид следните факти:

- Това е анкета за дейността на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци в България, проведена от дирекция "Агостатистика" при Министерството на земеделието и храните.
- От 149 предприятия, работещи през 2008 година, не са подали данни 3 производствени единици.
- Техните данни не са включени в резултатите, публикувани тук. Въпреки липсата на тази информация, представените данни могат да се приемат като добри индикатори за нивото на дейността в бранша.

През 2008 г. непрекъсната производствена дейност имат 53% от предприятията, а останалите производствени единици са работили сезонно – средно по 6 месеца.

Капацитетът на производствените мощности за преработка на плодове и зеленчуци, обявен от предприятията, е над 656 хил. тона. Капацитетът на предприятията за преработка на праскови е 66.6 хил. тона годишно. Степента на използването им през 2008 година е 26%. Капацитетът за преработка на домати е 82 хил. тона със степен на използване през 2008 година - 27%.

Предприятията в отрасъла, преработващи едновременно плодове и зеленчуци са 73.

114 са предприятията, преработващи плодове през 2008 година

Предприятията, преработващи плодове са се увеличили с 31 през 2008 г. Преработени са 61.4 хил. тона пресни плодове (вж. табл. 4), с 21% по-малко от предходната година. Плодовете, изкупени директно от производители, представляват 51% от общото количество на доставените плодове за преработка. Осигуреното количество плодове за преработка, от търговци на едро или посредници е 17 %. Преработени са плодовете от около 3 986 дка, стопанисвани от предприятията. Количеството пресни плодове за преработка от внос е намаляло с 36% в сравнение с 2007 година. Около 4.1 хил. тона плодове са преработени на ишлеме, което представлява по-малко от 7% от общото количество на преработените плодове в предприятията.

В производството на готова продукция са използвани 9.8 хил. тона плодови концентрати или други междинни продукти, като 65% са от внос.

Предприятията, преработващи плодове, са заявили, че през 2009 година имат намерение да преработят около 43% повече суровини.

Методология на анкетата

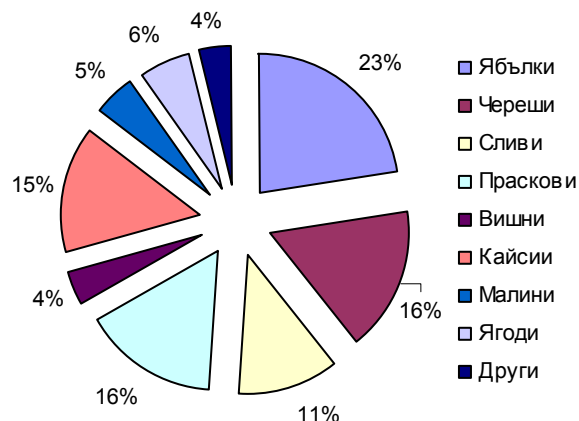
Изчерпателност: Списъкът на предприятията е съставен с помощта на Съюза на производителите на консерви в България и на наличната административна информация в областните дирекции “Земеделие и гори”. Попълнени са 146 анкетни карти.

Анкетната карта се състои от четири страници, съдържа 22 въпроса за доставените и преработени количества плодове и зеленчуци, за реализацията на произведената продукция и за капацитета на производствените мощности на предприятията.

Управление на анкетата: Анкетата е организирана и проведена от дирекция “Агrostатистика” към МЗХ през април 2009 година. Експертите по агrostатистика от областните дирекции “Земеделие” са провели интервю с ръководителите на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци на територията на областта им.

Обхват на анкетата: Проведената анкета може да се приеме като отраслова. Анкетирани са всички предприятия, които имат като основна или второстепенна дейност преработката на пресни плодове и/или зеленчуци.

Графика 3 Относителен дял на плодовете, преработени през 2008г.

Източник: МЗХ, дирекция “Агrostатистика” – Наблюдение на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци през 2008 г.

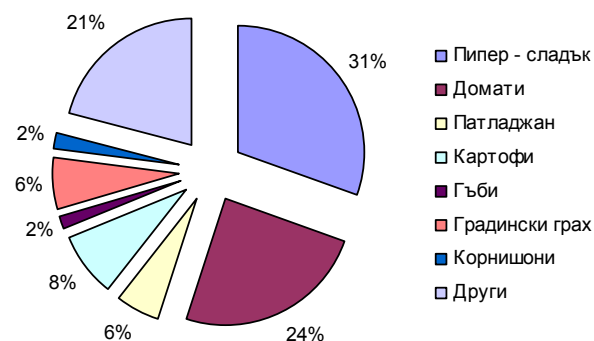
103 са предприятията, преработващи зеленчуци през 2008 година

През 2008 година са преработени 103 хил. тона пресни зеленчуци (вж. табл. 5) – с 7 % повече от предходната година. Количествата пипер и домати, доставени за преработка, са се увеличили съответно с 20% и с 52 % в сравнение с 2007 година. Изкупените директно от производители зеленчуци представляват 55% от общото количество зеленчуци за преработка. От търговци на едро и посредници са доставени 18% от зеленчуците. Количествата внесени пресни зеленчуци за преработка са се увеличили 5% в сравнение с 2007 година и са 22% от общото количество. Преработени са зеленчуци, отглеждани на около 3.37 хил. дка, стопанисвани от предприятията. На ишлеме са преработени 1.2 хил. тона зеленчуци.

В производството на зеленчукови продукти е използван 7.5 хил. тона доматен концентрат, като 76% от него е от внос.

Прогнозата на предприятията е за същите количества суровина от зеленчуци за 2009 г.

Графика 4 Относителен дял на зеленчуците, преработени през 2008 г.

Източник: МЗХ, дирекция “Агrostатистика” – Наблюдение на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци през 2008 г.

Производство на готова продукция от плодове и зеленчуци през 2008 година

През 2008 година готовата продукция от плодове е над 82 хил. тона. Делът на плодовите концентрати и сокове представлява 48%, консервите (вкл. конфитюри и компоти) заемат 21%, а замразените плодове – 15 %. Тези три основни продукта съставят почти 84% от произведената продукция от плодове.

В производството на 17.1 хил. тона готова продукция от праскови в захарен сироп и/или в натурален плодов сок, е вложена 11.4 хил. тона суровина от пресни праскови и концентрат.

Таблица 1

Производство на продукти от праскови

Преработена продукция от праскови	Вложена суровина (хил. тона)		Производство на готова продукция (хил. тона)
	Пресни праскови	Междинен продукт от праскови	
Праскови в захарен сироп и/или в натурален плодов сок	9.6	1.8	17.1

Източник: МЗХ, дирекция "Агостатистика" – Наблюдение на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци през 2008 г.

Производството на готова продукция от преработени зеленчуци (вкл. от гъби и от картофи) е 106.5 хил. тона. Консервите заемат 58% от общото количество готови зеленчукови продукти, замразените зеленчуци – 25.6%, а концентратите и соковете – 9.4%.

Произведени са над 21.8 хил. тона продукти от домати (белени и небелени, сок от домати, домати концентрат, кетчуп, замразени и сушени домати), като вложената суровина в тях е 17.1 хил. тона пресни домати и 4 хил. тона домати концентрат. Най-висок е делът на производството на консерви от небелени домати (30% от общото количество домати за преработка). В производството на белени домати са вложени 4.2 хил. тона и е получена около 2.5 хил. тона готова продукция. Небелените домати и кетчуца заемат 54% от общото количество готова продукция от домати.

Незначително е производството на смесена продукция през 2008 г. - едва 62 тона.

Статистическа тайна

За да се гарантира конфиденциалността на индивидуалните данни, някои данни не могат да бъдат публикувани и са заместени със "S". Този символ е използван в следните случаи:

- Има по-малко от 3 производствени единици в разглежданата категория.
- Една производствена единица от разглежданата категория представлява повече от 85% от дейността на цялата категория.

Таблица 2

Производство на продукти от домати

Вид готова продукция от домати	Вложена суровина (хил. тона)		Производство на готова продукция (хил. тона)
	Пресни домати	Доматен концентрат	
Белени домати	4.24	s	2.51
Небелени домати	5.06	s	5.82
Сок от домати (съдържание на сухо вещество под 12%)	0.60	s	1.41
Доматен концентрат (съдържание на сухо вещество над 12%)	s	1.61	5.97
Кетчуп	s	1.96	5.89
Замразени домати	0.21	0.00	0.18
Сушени домати	s	s	s

Източник: МЗХ, дирекция "Агостатистика" – Наблюдение на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци през 2008 г.

Реализация на готовата продукция през 2008 година

Готовата продукция от преработени плодове и зеленчуци, предназначена за собствена консумация и търговия на дребно, е незначителна.

Делът на готовата продукция от плодове за търговската мрежа е почти 33%. Продукцията, преработена на ишлема е под 3%. Износът на преработени плодове е намалял и достига 35% от общата продукция. На склад към 31.12.2008г. е почти 1/3 – над 29% от готовата продукция от плодове не е рализирана до края на годината.

Реализираната в търговската мрежа готова продукция от зеленчуци е 35%, а износът е 39%. Делът на количествата зеленчукова продукция на склад в сравнение с 2007 г. е намалял и се равнява на 25%.

Таблица 3

Реализация на готовата продукция от плодове и зеленчуци, произведена през 2008 година

Предназначение на готовата продукция	Продукция от плодове %	Продукция от зеленчуци %
За собствена консумация	0%	0%
Продукция, преработена на ишлема в предприятието	3%	1%
За търговската мрежа	33%	35%
За износ	35%	39%
Количества на склад към 31.12.2008 г.	29%	25%
Общо:	100%	100%

Източник: МЗХ, дирекция "Агостатистика" – Наблюдение на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци през 2008 г.

Таблица 4

Основни видове плодове, преработени през 2008 година

Видове плодове	Брой предприятия	Произведени от преработвателя	Внос	Изкупени директно от производители	Доставени чрез търговци	Преработени на ишлема	Общо количество		Прогнозни количества за 2009 г.
		хил. тона	хил. тона	хил. тона	хил. тона	хил. тона	хил. тона	%	хил. тона
Ябълки	16	-	s	6.2	1.60	-	14.05	23%	29.34
Череша	22	0.03	s	6.03	2.58	s	10.04	16%	15.68
Сливи	34	s	s	2.39	1.76	2.23	7.05	11%	8.23
Праскови	20	-	5.23	2.74	1.78	-	9.81	15%	8.81
Вишни	35	s	s	1.59	0.51	s	2.32	3%	4.51
Кайсии	32	s	0.43	7.73	0.68	-	8.99	14%	10.01
Малини	38	0.42	-	2.36	0.36	0.06	3.19	5%	5.02
Ягоди	39	0.22	s	1.80	0.33	s	3.69	6%	4.29
Други плодове	///	0.59	-	1.97	1.34	0.41	4.33	7%	4.65
Общо:	114	0.95	14.01	31.56	10.71	4.11	61.35	100%	88.01
	%	2%	23%	51%	17%	7%	100%		

Източник: МЗХ, дирекция "Агостатистика" – Наблюдение на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци през 2008 г.

Таблица 5

Основни видове зеленчуци, преработени през 2008 година

Видове зеленчуци	Брой предприятия	Произведени от преработвателя	Внос	Изкупени директно от производители	Доставени чрез търговци	Преработени на ишлема	Общо количество		Прогнозни количества за 2009 г.
		хил. тона	хил. тона	хил. тона	хил. тона	хил. тона	хил. тона	%	хил. тона
Пипер - сладък	78	0.80	11.45	14.15	5.96	0.57	32.93	32%	30.56
Домати	57	0.55	s	15.86	8.60	s	25.05	24%	23.10
Картофи	12	s	s	0.33	s	0	8.43	8%	8.24
Патладжан	32	-	s	5.56	0.05	s	5.58	6%	5.68
Лук кромид - зрял	18	-	s	1.65	0.01	-	2.19	2%	1.56
Градински грах - зелен	19	s	s	5.72	0.31	-	6.65	7%	8.98
Корнишони	26	s	1.08	1.10	0.22	s	2.56	2%	2.92
Дини	2	-	s	s	-	-	s	0%	s
Гъби	21	0.48	0.35	0.25	0.66	s	1.74	2%	1.82
Моркови	34	s	0.76	1.65	0.01	s	2.92	3%	3.15
Главесто зеле	26	s	s	1.70	0.48	s	2.42	2%	2.20
Други зеленчуци	///	0.90	0.3	8.56	2.35	s	12.26	12%	15.54
Общо:	103	3.80	22.50	56.59	18.88	1.23	103.00	100%	118.56
	%	4%	22%	55%	18%	1%	100%		

Източник: МЗХ, дирекция "Агостатистика" – Наблюдение на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци през 2008 г.

Таблица 6

Готова продукция от плодове и зеленчуци, произведена през 2008 година

Произведена продукция	Прясо пакетирани	Замразени	Сушени	Туршии	Консерви	Концентрати и сокове	Други продукти	Общо
	хил. тона	хил. тона	хил. тона	хил. тона	хил. тона	хил. тона	хил. тона	хил. тона
От плодове	3.66	12.39	0.96	///////	17.25	39.63	8.15	82.04
От зеленчуци	s	22.17	0.38	1.81	59.76	9.94	s	99.09
От плодове и зеленчуци (смес)	-	-	-	-	0.01	-	-	0.01
От гъби	0.37	0.01	s	///////	1.74	-	s	2.19
От картофи	s	s	-	-	s	-	s	5.12

Източник: МЗХ, дирекция "Агостатистика" – Наблюдение на предприятията, преработващи плодове и зеленчуци през 2008 г.

Редакционно публикуването е завършено на 01.06.2009 година

Отговорник на публикацията: Севгинар Мустафа

Редакция: МЗХ, дирекция "Агостатистика".

Композиция и печат: МЗХ, дирекция "Агостатистика"

За контакти: МЗХ, дирекция "Агостатистика"

Тел./факс : 985 11 143 ; e-mail : agrostat@mzh.government.bg

www.mzh.government.bg